

B&W-nota

programma : 1. Sociaal krachtig Winterswijk
beleidsveld : 1.3 Jeugd

onderwerp : Rekenkameronderzoek naar preventie en vroegsignalering van jeugdhulp in de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk

advies : 1. Kennis te nemen van het rekenkameronderzoek naar preventie en vroegsignalering van jeugdhulp in de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk.
2. Middels bijgevoegde brief de raad de bestuurlijke reactie op het rekenkameronderzoek aan te bieden.

besluit : - zie pagina 2.

behandeld door: E. Abbink-Slats team: CLBA collegiaal overleg gepleegd met: R. Lankveld, R. Hartman van team: CLBA teammanager: S. van den Heuvel manager: A. Demir	openbaarheid: ☐ niet openbaar ☐ openbaar (met uitgestelde publicatie) ☒ openbaar (directe publicatie) kritische termijn voor besluitvorming: ☐ nee ☒ ja, vanwege: raadsbehandeling 28 mei 2025.
financiële consequenties: ☒ Nee ☐ Ja, gedekt in de begroting ☐ Ja, niet gedekt in de begroting, dekking via: ☐ Ja, anders: _____	portefeuillehouder: E.S.F. Schepers-Janssen
is / wordt opgenomen op de termijnagenda? ☒ Nee ☐ Ja, jaar: ____ kwartaal: ____ ☐ Ja, kwartaal nog niet bepaald	naar gemeenteraad: ☐ nee ☒ ja, ter informatie ☐ ja, ter besluitvorming (via raadscommissie)
aanvrager is op grond van artikel 4:7 van de Algemene wet bestuursrecht geïnformeerd over het (gedeeltelijk) negatieve advies: n.v.t.	communicatie via: ☐ persbericht ☐ anders, nl. ____ ☒ n.v.t.
de geadresseerde en evt. andere belanghebbenden die naar verwachting bedenkingen hebben tegen het advies zijn op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht gehoord: n.v.t.	

bijlagen:

1. Rekenkameronderzoek naar preventie en vroegsignalering van jeugdhulp in de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk
2. Conceptbrief aan de gemeenteraad

besluit

onderwerp: Rekenkameronderzoek naar preventie en vroegsignalering van jeugdhulp in de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk

behandeld door: E. Abbink-Slats

datum besluit door college B&W: 29 april 2025

besluit:

1. Kennisgenomen van het rekenkameronderzoek naar preventie en vroegsignalering van jeugdhulp in de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk.
 2. Middels bijgevoegde brief de raad de bestuurlijke reactie op het rekenkameronderzoek aangeboden.
-

overwegingen college indien besluit afwijkend is van het ambtelijk advies:

paraaf loco- secretaris:	
-------------------------------------	---

B&W-nota

inleiding:

Door de Rekenkamer AOGW (Aalten, Oost Gelre, Winterswijk) is onderzoek gedaan naar preventie en vroegsignalering in de jeugdhulp in de drie gemeenten. Het doel van het onderzoek was om inzicht te krijgen in de wijze waarop deze drie gemeenten preventie en vroegsignalering uitvoeren om jeugdhulp te voorkomen en hoe ze de effecten van hun werkwijze inzichtelijk maken. Het onderzoek is met name gericht op de huidige uitvoering en er is ook gekeken naar de rol van en samenwerking met maatschappelijke partners. Concreet betekent dit of met onderzoek kan worden aangegeven wat preventie en vroegsignalering ter voorkoming van jeugdhulp heeft opgeleverd en kan opleveren.

Het rapport met conclusies en aanbevelingen is gebaseerd op het onderzoek dat in opdracht van de rekenkamer is uitgevoerd door het Verwey-Jonker Instituut uit Utrecht. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode van december 2023 tot oktober 2024. Het is aan de raad aangeboden op 14 februari 2025.

Het onderzoek zal in de raad van mei 2025 behandeld worden. De rekenkamer maakt in samenspraak met de klankbordgroep (met daarin twee raadsleden uit alle deelnemende gemeenten uit de rekenkamer) hiervoor een raadsvoorstel. Uw college krijgt de gelegenheid om een reactie te geven op het rapport. In bijgaande brief is de reactie aan de raad geformuleerd.

Advies:

1. Kennis te nemen van het rekenkameronderzoek naar preventie en vroegsignalering van jeugdhulp in de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk.
 2. Middels bijgevoegde brief de raad de bestuurlijke reactie op het rekenkameronderzoek aan te bieden.
-

argumenten/onderbouwing:

Ad. 1.

De rekenkamercommissie heeft een onderzoek gehouden naar de werking van preventie en vroegsignalering in de jeugdhulp. Het doel van het onderzoek was om inzicht te bieden in de wijze waarop deze drie gemeenten preventie en vroegsignalering uitvoeren om jeugdhulp te voorkomen en hoe ze de effecten van hun werkwijze inzichtelijk maken. Op basis van de resultaten en conclusies zijn vijf aanbevelingen gedaan en worden twee aandachtspunten meegegeven. Hieronder volgt per aanbeveling en aandachtspunt een advies voor een reactie aan de raad.

Aanbevelingen:

1. Versterk het gebruik van data: investeer in gegevensverzameling om het monitoren en verbeteren van jeugdhulp te ondersteunen. Maak (idealiter bij subsidieverstrekking) afspraken over het delen van relevante data voor gezamenlijk leren en ontwikkelen.

Reactie: in de evaluatie sociaal domein is eveneens geconstateerd dat de monitoring verbeterd dient te worden. In de Winterswijkse visie sociaal domein 'Wij Winterswijk' is dit onderdeel van de hoofdambitie "De basis op orde, betere informatievoorziening". Inmiddels zijn er al stappen gezet voor wat betreft de inrichting van de systemen om gegevensverzameling eenvoudiger te maken. Dit vormt de basis voor het genereren van de juiste, actuele informatie. De komende periode wordt dit nader uitgebouwd.

In het kader van het verbeteren van de ketensamenwerking zal het delen van data een onderdeel zijn van de gesprekken en wordt samen met ketenpartners besproken hoe de maatschappelijke doelen het best bereikt kunnen worden. Een goed inzicht in data is hierbij ondersteunend.

2. Kennis en creativiteit voor effectmeting: vergroot de kennis over het inzichtelijk maken van effecten van preventie en vroegsignalering, met hulp van bijvoorbeeld landelijke kenniscentra.

Er wordt herkend dat er te weinig gebruik wordt gemaakt van landelijke kenniscentra. In de uitvoeringsagenda bij de Winterswijkse visie sociaal domein zal dit worden opgenomen bij het thema preventie.

Er worden bij deze aanbeveling een aantal zaken genoemd die al zo werken in de praktijk, bijvoorbeeld het gebruik van de GGD monitor, voorlichting op scholen, een jongerenwerker die met jongeren in gesprek gaat over middelengebruik.

De monitoring van de resultaten kan inderdaad wat steviger neergezet worden. Het is daarbij van belang dat de administratieve regeldruk niet onnodig oploopt. Zie verder ook aanbeveling 1. Dit onderwerp zal bij de uitwerking hiervan meegenomen worden.

3. Data- en kennisgedreven werken: gemeenten moeten gezamenlijk bepalen hoe data en kennis gedeeld en gebruikt worden voor het verbeteren van vroegsignalering en preventie van jeugdhulp, met betrokkenheid van ouders en jeugdigen.

Reactie: Op dit moment gebeurt de vroegsignalering via de professionals bij bijvoorbeeld consultatiebureaus, kinderopvang en scholen. Dat werkt goed, maar het is de moeite waard om te onderzoeken hoe datagedreven werken hierbij kan helpen. Dit is een onderwerp dat bijvoorbeeld samen met Datalab Go nader uitgewerkt kan worden.

Het beeld in het rapport dat de raad niet geïnteresseerd zou zijn in informatie wordt voor Winterswijk niet herkend. Zo is er de werkgroep sociaal domein die juist samen met portefeuillehouder en ambtelijke organisatie onderzoekt hoe er meer kennis van het sociaal domein verkregen kan worden.

4. Herzie overlegstructuren: breng de bestaande overlegstructuren in kaart, verbeter efficiëntie en zorg ook hier voor meer betrokkenheid van ouders en jeugdigen.

Reactie: er wordt herkend dat er een veelheid aan overlegstructuren is. In de visie "Wij Winterswijk" is als deelambitie opgenomen dat de gemeente de ketensamenwerking gaat versterken. Als gemeente laten we een pro-actieve rol in deze samenwerking zien. Dit vormt onderdeel van het versterken van de sociale basis. Hierbij zal ook onderzocht worden hoe jongeren en hun ouders hier een logische plek in kunnen krijgen. Dit is dan aanvullend op de Adviesraad sociaal domein die een focusgroep Jongeren heeft en de cliëntervaringsonderzoeken onder jongeren en hun ouders.

5. Versterk OT en PPJ: geef het Ondersteuningsteam (OT) meer regie en versterk de centrale rol van het Preventie Platform Jeugd (PPJ).

Reactie:

Preventie Platform Jeugd

De aanbeveling om het PPJ te versterken wordt herkend. Er zijn inmiddels stappen gezet om het PPJ te versterken. Er is een nieuwe overeenkomst gesloten met als doel een aantal verbeteringen aan te brengen t.a.v. de aansturing en inrichting. Zo is besloten een coördinator aan te stellen die bestaande preventie-activiteiten met bijbehorende werkzaamheden coördineert. Aangezien er meer dan voldoende preventie-aanbod is ontwikkeld, richt het PPJ zich nu meer op de uitvoering: zorgen dat meer jeugdigen en ouders worden bereikt. Onder meer door ons te focussen op de plek waar preventie-activiteiten plaatsvinden, zoals de scholen. Uiteraard wordt, onder meer door goede monitoring, blijvend gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van het aanbod.

Ondersteuningsteam

Een deelambitie in de visie is "meer samenhang en integraliteit in de toegang". Er wordt nu nog onderscheid gemaakt tussen het ondersteuningsteam voor 0-23 en het sociaal team voor volwassenen. Beide teams moeten meer integreren om de samenhang te bevorderen. Zo wordt doorverwijzen voorkomen en is regie voeren eenvoudiger als er sprake is van meer dan één probleem. De regie over de casus wordt bepaald aan de hand van de situatie en hoeft dus niet specifiek bij het OT te liggen.

De doorontwikkeling van het OT kan niet los gezien worden van de Hervormingsagenda Jeugd, de opdracht om te komen tot sterke lokale teams en onderdelen van meer eenvoudige jeugdhulp zelf uit te voeren. Aan de uitwerking hiervan is inmiddels begonnen.

Datum nota : 14 april 2025
Zaaknummer : 2361923
Blad : 5/6

Aanbevelingen

1. *Betrokkenheid van ouders en jeugdigen.*

2. *Informatie aan gemeenteraden.*

In het rapport wordt aangegeven dat gemeenten hier al op inzetten, maar dat de punten genoemd worden omdat ze onverminderd van belang zijn. Dit wordt onderschreven en op deze punten zal ingezet blijven worden. Zie ook aanbeveling 1 en 4.

Doorlooptijd onderzoek

Het onderzoek is in oktober 2023 gestart en opgeleverd in maart 2025. Intussen is de visie op het sociaal domein "Wij Winterswijk" vastgesteld in de raad van januari 2025. De uitkomsten van het rekenkameronderzoek konden niet in de visie meegenomen worden. In de evaluatie die voorafging aan de nieuwe visie is een belangrijk deel van de door de rekenkamer geconstateerde zaken ook naar voren gekomen. Ook zijn de aanbevelingen uit het onderzoek deels achterhaald doordat deze in de visie zijn opgenomen. Hiermee is de meerwaarde van het onderzoek voor Winterswijk beperkt.

Een aanbeveling aan de raad is om de doorlooptijd van een volgend onderzoek van te voren te bepalen en zo mogelijk af te stemmen op gemeentelijke beleidsontwikkeling, zodat de uitkomsten bij oplevering nog actueel zijn en toepasbaar in nieuw op te stellen beleid.

Conclusie rapport:

Het onderzoek is in grote lijnen positief, er is een goede basis neergelegd op het gebied van jeugdpreventie. De conclusies en aanbevelingen komen grotendeels overeen met de uitkomsten van de evaluatie sociaal domein zijn en waar van toepassing wordt deze past bij de visie 'Wij Winterswijk' en wordt in de uitvoeringsagenda voor de komende jaren verder uitgewerkt.

Ad. 2.

Op basis van de resultaten en conclusies van het onderzoek zijn vijf aanbevelingen gedaan en worden twee aandachtspunten meegegeven. In de bijgevoegde brief wordt een inhoudelijke reactie gegeven op de aanbevelingen en aandachtspunten die in het rapport zijn genoemd. Wij adviseren u deze reactie aan de raad toe te sturen zodat de raad dit kan betrekken bij de bespreking van het rekenkamerrapport.

betrokkenenparagraaf:

N.v.t.

advisering externe adviesorganen/belangenorganisaties:

N.v.t.

scenario's (indien gewenst/mogelijk):

N.v.t.

financiële paragraaf incl. subsidiekansen en financiële risico's:

N.v.t.

overige risico's:

N.v.t.

aspecten duurzaamheid:

N.v.t.

vervolgprocedure en planning:

Het rekenkameronderzoek naar preventie en vroegsignalering van jeugdhulp in de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk wordt ter kennisgeving aan de raad gestuurd ter bespreking in de raadsvergadering van 28 mei. Na positieve besluitvorming wordt ook de brief met de bestuurlijke reactie op het rekenkameronderzoek aan de raad toegezonden. De raad kan die reactie betrekken bij de bespreking van het rekenkamerrapport.

relatie met andere besluitvorming/andere projecten:

Visie sociaal domein "Wij Winterswijk" en de bijbehorende uitvoeringsagenda.

integriteitstoets:

N.v.t.

overige opmerkingen:

N.v.t.
